

V Bruseli 19. júna 2025
(OR. en)

9984/25

SOC 394
GENDER 97
ANTIDISCRIM 63
FREMP 155
TELECOM 184
CYBER 162
DIGIT 109

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	9408/25
Predmet:	Závery Rady o presadzovaní rodovej rovnosti v digitálnom veku ovplyvnenom umelou inteligenciou: 6. horizontálne preskúmanie vykonávania Pekinskej akčnej platformy zo strany členských štátov a inštitúcií EÚ

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o uvedenej téme, ktoré schválila Rada EPSCO na zasadnutí 19. júna 2025.¹

¹ V znení sa vykonali menšie redakčné úpravy.

Závery Rady o presadzovaní rodovej rovnosti v digitálnom veku ovplyvnenom umelou inteligenciou: 6. horizontálne preskúmanie vykonávania Pekinskej akčnej platformy zo strany členských štátov a inštitúcií EÚ²

UZNÁVAJÚC, ŽE

1. Rodová rovnosť a ľudské práva sú jadrom európskych hodnôt. Rovnosť medzi ženami a mužmi je základnou zásadou Európskej únie zakotvenou v zmluvách a v Charte základných práv Európskej únie.
2. V článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa vyžaduje, aby sa Únia vo všetkých svojich činnostiach zameriavala na odstránenie nerovností a podporu rovnoprávnosti medzi ženami a mužmi, a v článku 10 sa uvádza, že pri vymedzovaní a uskutočňovaní svojich politík a činností sa Únia zameriava na boj proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.
3. Je nevyhnutné zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky ženy a mužov, ako aj presadzovanie, ochranu a dodržiavanie plného uplatňovania všetkých ľudských práv a základných slobôd, ktoré sú univerzálne, nedeliteľné, vzájomne závislé a prepojené a ktoré sú nevyhnutné na posilnenie postavenia žien a dievčat. Neoddeliteľnou súčasťou tohto procesu a prístupu je dosiahnutie všetkých cieľov Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) a dôrazné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy (BPfA) vo vnútorných i vonkajších politikách EÚ.

² Závery vypracované v kontexte preskúmania vykonávania Pekinskej akčnej platformy, ktoré sa uskutočnilo pri príležitosti jej 30. výročia.

4. V cieľi OSN v oblasti udržateľného rozvoja (SDG) č. 5 týkajúcom sa rodovej rovnosti sa zdôrazňuje potreba „rozšíriť možnosti využívania moderných technológií, najmä informačných a komunikačných technológií, na posilnenie postavenia žien“.³ Zámerom SDGs a Pekinskej akčnej platformy je vybudovať udržateľnejšiu a spravodlivejšiu spoločnosť.
5. V roku 2025 si pripomíname dôležitý moment pre rodovú rovnosť a práva žien, keďže medzinárodné spoločenstvo oslavuje 30. výročie prijatie Pekinskej deklarácie a akčnej platformy, ako aj 25. výročie prijatia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti. Zároveň sa končí platnosť rôznych strategických rámcov s významom pre rodovú rovnosť, ako sú oznámenia Komisie, ktorých témou je napríklad stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025, akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III a akčný plán EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť (2019 – 2024), ako aj akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025 a stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025.
6. Európska komisia v roku 2025 predložila oznámenie, v ktorom sa stanovuje Plán pre práva žien, spolu s vyhlásením, v ktorom „sa stanovujú zásady a ciele v oblasti práv žien, ktorými sa budú riadiť budúce stratégie a opatrenia, najmä v rámci stratégie pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025. Cieľom vyhlásenia je presadzovať a v dlhodobom horizonte riadiť politický program v oblasti rodovej rovnosti, ktorý sa má stať hlavným politickým rámcom EÚ pre väčšiu rodovú rovnosť vo všetkých aspektoch spoločnosti a hospodárstva.“
7. Vo vzťahu k rodovej rovnosti je veľmi dôležité uplatňovať duálny prístup, ktorý spája uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, t. j. systematické začleňovanie hľadiska rodovej rovnosti do všetkých politických programov a rozpočtov, s osobitnými politikami a cielenými opatreniami v oblasti rodovej rovnosti.

³ Odbor OSN pre hospodárske a sociálne veci: cieľ udržateľného rozvoja č. 5, čiastkový cieľ b).

8. Pokračujúca spolupráca so sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti vrátane organizácií žien, obhajcov ľudských práv žien a zástupcov mládeže zohráva kľúčovú úlohu pri presadzovaní práv žien a dievčat a rodovej rovnosti v záujme dosiahnutia cieľov Pekinskej akčnej platformy.
9. Vzhľadom na mnohé existujúce a vznikajúce výzvy pre sociálno-ekonomický rozvoj EÚ je plné uplatňovanie základných práv a dosiahnutie rovnosti vrátane rodovej rovnosti nevyhnutné na budovanie spravodlivej, inkluzívnej a odolnej spoločnosti a konkurencieschopného hospodárstva.

PRIPOMÍNAJÚC, ŽE:

10. EÚ teraz zaviedla svoj vôbec prvý komplexný právny rámec zameraný na boj proti násiliu na ženách a domácomu násiliu. V smernici (EÚ) 2024/1385 sa stanovujú normy na ochranu obetí rodovo motivovaného násilia, kriminalizujú sa určité formy násilia na ženách, a to offline aj online, a od členských štátov sa vyžaduje, aby zaviedli spoľahlivé opatrenia na prevenciu, posilnili ochranu a podporu obetí, uľahčili ich prístup k spravodlivosti a zabezpečili koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi, agentúrami a subjektmi, ako aj s mimovládnyimi organizáciami a inými zainteresovanými stranami. Smernica sa zaoberá všetkými formami násilia vrátane fyzickej, sexuálnej, psychickej a ekonomickej ujmy alebo utrpenia, ktoré sa prejavujú nepretržitým násilím v offline aj online prostredí.
11. Pristúpenie EÚ k Istanbulskému dohovoru, pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do jej výlučnej právomoci, predstavuje rozhodujúci krok vpred pri posilňovaní právneho rámca pre boj proti násiliu na ženách a domácomu násiliu v rámci Únie. Ďalej sa tým dopĺňa širšie úsilie EÚ v oblasti boja proti násiliu, zabezpečenia rodovej rovnosti a ochrany žien a dievčat v zraniteľných situáciách.

12. Nariadením (EÚ) 2024/1689, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (ďalej len „akt o umelej inteligencii“), Únia prijala vôbec prvý komplexný právny rámec pre umelú inteligenciu, čím sa v tejto oblasti stala svetovým lídrom. Okrem toho Rada Európy v máji 2024 prijala právne záväzný rámcový dohovor o umelej inteligencii s cieľom riešiť potenciálne riziká, ktoré umelá inteligencia predstavuje pre ľudské práva, demokraciu a právny štát, ktorý Komisia podpísala v mene EÚ v septembri 2024.
13. Cieľom nariadenia (EÚ) 2022/2065 (akt o digitálnych službách) je vytvoriť bezpečnejšie online prostredie pre používateľov v Únii prostredníctvom súboru pravidiel určených najmä na riešenie nezákonného obsahu a na zabezpečenie transparentnosti. Zároveň sa smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách zaviedli mechanizmy na účinnejšiu ochranu detí a boj proti nenávisťným prejavom.
14. Európske vyhlásenie o digitálnych právach a zásadách v digitálnom desaťročí stavia ľudí do stredobodu digitálnej transformácie a sústreďuje sa na presadzovanie spoločných zásad digitálnej transformácie, a to na základe prístupu zameraného na ľudské práva a v súlade so spoločnými európskymi hodnotami a právom.

KONŠTATUJÚC, ŽE

15. Správa Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE) s názvom Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ, v ktorej sa uvádzajú hlavné trendy, súčasný pokrok a hlavné výzvy v oblasti rodovej rovnosti v EÚ, sa takisto zdôrazňuje, že zlepšenie inštitucionálnych mechanizmov⁴ je základom pokroku vo všetkých ostatných oblastiach Pekinskej akčnej platformy. Inštitucionálne mechanizmy sú preto nevyhnutné na dosiahnutie rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach.⁵

⁴ Orgány a procesy, ktoré slúžia na propagáciu, presadzovanie a podporu rodovej rovnosti a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach politiky. (Zber údajov o inštitucionálnych mechanizmoch za rok 2024, EIGE, 2025)

⁵ 9410/25

16. Podľa správy inštitútu EIGE, hoci akt o digitálnych službách a akt o umelej inteligencii sú medzníkmi v oblasti digitálnej regulácie, samy osebe nepostačujú na riešenie určitých rodovo špecifických obáv vrátane negatívnych vplyvov sociálnych médií na rodovú rovnosť a na ženy a dievčatá a z nich vyplývajúcich osobitných výziev, ktorým čelia, keď sa využíva technológia umelej inteligencie.
17. Ako Komisia zdôraznila vo svojej stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025, „násilie na internete zamerané proti ženám sa stalo všadeprítomným a má špecifické negatívne dôsledky“ a „šikanovanie, obťažovanie a zneužívanie v sociálnych médiách majú na každodenný život žien a dievčat ďalekosiahle účinky.“ Podľa správy inštitútu EIGE online násilie neprimerane postihuje ženy vo vedúcich pozíciách, najmä mladé ženy a ženy patriace do skupín, ktoré čelia diskriminácii. Političky a novinárky čelia vyššej miere online obťažovania ako ich mužské náprotivky, čo má odstrašujúci účinok a oslabuje ich bezpečnosť a duševnú pohodu, odrádza ženy od výberu alebo vykonávania týchto povolání a od účasti na online a offline diskusiách. Tým sa ešte viac obmedzuje zastúpenie žien a ich účasť na verejnom živote, čím sa oslabuje aj demokracia, sloboda tlače a sociálny dialóg.
18. Inštitút EIGE vo svojej správe zdôrazňuje, že „významné medzery v komplexnosti údajov a výskumu bránia úplnému pochopeniu výziev, ako je rodová diskriminácia, vychýlenie a stigmatizácia v digitálnej oblasti – najmä z prierezového hľadiska.“ Tento nedostatok údajov, ktorý ešte zhoršuje neochota hlavných digitálnych platforiem poskytovať údaje o používaní výskumným pracovníkom, bráni tvorbe účinných politických reakcií na riziká, ktorým čelia mladé dievčatá a ženy v online prostredí. Údaje rozčlenené podľa pohlavia a iné údaje o rovnosti sú kľúčové pre tvorbu politik založenú na dôkazoch a pre monitorovanie pokroku smerom k rodovej rovnosti v oblasti umelej inteligencie a digitálnych technológií. Umožňujú identifikovať rozdiely, sledovať trendy a formulovať ciele zásahy, ktoré reagujú na potreby všetkých skupín, najmä žien a dievčat, ktoré čelia osobitným výzvam v online prostredí.

19. Online platformy vrátane sociálnych sietí sa stali kritickými arénami, v ktorých bojovníci za práva žien aj iné skupiny pracujú na presadzovaní svojich programov. Komisia vo svojej stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 uznáva, že v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy „je pozoruhodné, že pri presadzovaní zmeny zohrávali vedúcu úlohu najmä mladé ženy“. Stali sa dôležitými aktérmi klimatického hnutia, pričom presadzujú udržateľnosť, environmentálnu spravodlivosť a dlhodobé stratégie na zmiernenie vplyvov zmeny klímy na ženy. V správe inštitútu EIGE sa uznáva táto angažovanosť a zároveň sa zdôrazňuje znepokojujúca skutočnosť, že odmietavý postoj k environmentálnym iniciatívam „často súvisí s nárastom autoritárskych hnutí, ktoré zahŕňajú kombináciu popierania zmeny klímy a podpory rasizmu a mizogynie.“ V dôsledku toho sú zástancovia životného prostredia, z ktorých mnohí sú mladé ženy, často terčom verejných útokov a online násilia.
20. Algoritmy moderovania obsahu často vykazujú vychýlenie a nedostatočná transparentnosť v príslušných rozhodovacích procesoch ako celku sťažuje identifikáciu a riešenie diskriminačných praktík online.
21. Systémy umelej inteligencie ponúkajú veľké príležitosti, pretože majú potenciál podporovať blahobyt a prosperitu ľudí, a to napríklad aj riešením špecifických zdravotných stavov a podporou hospodárskeho pokroku a udržateľného rozvoja, ako aj rodovej rovnosti. Zároveň však systémy umelej inteligencie predstavujú aj potenciálne riziká pre základné práva a iné verejné záujmy. Môžu predstavovať aj zdravotné riziko, ak sa umelá inteligencia trénuje len na základe údajov založených na mužoch, čo by malo za následok potenciálne škodlivé rodové vychýlenia. Systémy umelej inteligencie trénované na údajoch obsahujúcich rodové stereotypy môžu vytvárať výstupy (text, obrázky, videá), ktoré tieto rodové stereotypy posilňujú a zintenzívňujú, napríklad spájaním mužov a žien s konkrétnymi povolaniami a kompetenciami alebo naznačovaním toho, že muži sú produktívnejší ako ženy, alebo obsadzovaním žien do opatrovateľských úloh. Tieto riziká sa ďalej zvyšujú nedostatočným zastúpením žien a iných skupín, ktoré sú vystavené diskriminácii, v odvetví umelej inteligencie, najmä pri navrhovaní a vývoji systémov umelej inteligencie. Je preto dôležité, aby sa ženy a muži mohli rovnocenne zúčastňovať na vývoji a zavádzaní systémov umelej inteligencie.

22. Štúdie preukázali, že v systémoch umelej inteligencie v rôznych odvetviach prevažuje rodové vychýlenie a kombinácia rodového a rasového vychýlenia. Takéto vychýlenia môžu viesť k nižšej kvalite služieb pre ženy a pre menšiny, ako aj k nerovnostiam, pokiaľ ide o pridelovanie zdrojov, poskytovanie informácií a príležitosti. Umelá inteligencia môže vytvárať diskriminačné výstupy, ako je vychýlenie v neprospech žien v náborových procesoch alebo pri preverovaní úverov. Na druhej strane pri používaní jasných, nevychýlených pravidiel a vysokokvalitných údajov môže umelá inteligencia v skutočnosti vykazovať menšie vychýlenie ako ľudské rozhodovanie. Prostredníctvom svojej schopnosti zbierať a analyzovať veľké množstvá údajov môže takisto uľahčiť odhaľovanie vychýlení.
23. V smernici o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu sa uznáva, že násilie na ženách vrátane kybernetického násilia sa môže prehlbovať, ak dochádza k diskriminácii na základe kombinácie pohlavia a akéhokoľvek iného dôvodu alebo dôvodov diskriminácie uvedených v článku 21 charty.
24. Generatívna umelá inteligencia môže automatizovať vytváranie urážlivých posolstiev a uľahčovať trvalé obťažovanie na internete vo veľkom rozsahu vrátane doxingu. Takisto môže vytvárať falošné obrázky, videá alebo zvukové záznamy osoby, ako je deepfake obsah vrátane deepnude obsahu, čím umožňuje zdieľanie zmanipulovaného materiálu bez súhlasu. Okrem toho priestory virtuálnej reality, ktorých dizajn môže napodobňovať fyzický svet, možno zneužiť ako priestory na rodovo motivované násilie vrátane sexuálneho násilia a spolu s automatizovanými odporúčacími systémami obsahu môžu nasmerovať mizogýnnny a násilný obsah k mužom a chlapcom všetkých vekových kategórií. V takýchto priestoroch sa generatívna umelá inteligencia môže zneužívať na manipuláciu alebo vytváranie virtuálnych avatarov na škodlivé účely, najmä so zameraním na ženy a dievčatá.
25. Zároveň je nevyhnutné, aby sa pozitívny potenciál systémov umelej inteligencie aktívne využíval na presadzovanie rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach. Systémy umelej inteligencie môžu napríklad odhaliť a napraviť nerovnaké zaobchádzanie v kontexte automatizovaného rozhodovania. Môžu tiež zohrávať kľúčovú úlohu pri odhaľovaní a prevencii online zneužívania vrátane rodovo motivovaného kybernetického násilia. Nástroje založené na umelej inteligencii môžu zlepšiť moderovanie obsahu, podporiť úsilie v oblasti presadzovania práva a poskytnúť používateľom lepšie mechanizmy nahlasovania, čím môžu prispieť k bezpečnejšiemu digitálnemu prostrediu pre všetkých.

26. Tieto závery nadväzujú na predchádzajúce úsilie a politické záväzky Rady, Komisie, Európskeho parlamentu a príslušných zainteresovaných strán v tejto oblasti vrátane dokumentov uvedených v prílohe.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby v súlade so svojimi právomocami, s prihliadnutím na vnútroštátne okolnosti a rešpektujúc úlohu a autonómiu sociálnych partnerov:

27. pokračovali v posilňovaní autonómie a účinnosti vládnych štruktúr pre rodovú rovnosť tým, že ich postavili na najvyššiu možnú úroveň vo vláde a poskytnú im silný, jasne vymedzený mandát v oblasti rodovej rovnosti a primerané ľudské a finančné zdroje, a aby zabezpečili účinné vykonávanie a dostatočné financovanie vnútroštátnych stratégií rodovej rovnosti, čo zahŕňa uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých oblastiach politiky, ako aj ciele politiky a opatrenia v oblasti rodovej rovnosti;
28. rozvíjali účinné fungovanie medziodvetvovej koordinácie s cieľom posilniť uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti, vytváranie sietí a spoluprácu, a to aj vo vzťahu k politikám súvisiacim s umelou inteligenciou;
29. zaviedli kampane na zvyšovanie informovanosti o právach a možnostiach ochrany občanov stanovených v smernici o násilí na ženách a domácom násilí a v smerniciach o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie (smernica (EÚ) 2024/1499 a smernica (EÚ) 2024/1500), ako aj v akte o umelej inteligencii a akte o digitálnych službách;
30. prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby systémy umelej inteligencie nevytvárali diskriminačné výstupy, a to zabezpečením transparentného používania jasných, reprezentatívnych a vysokokvalitných údajov, pravidelným hodnotením systémov umelej inteligencie, zavedením ľudského dohľadu, ako aj procesov preskúmania a nápravy a zabezpečením súladu s odvetvovými právnymi predpismi v oblasti boja proti diskriminácii a v oblasti umelej inteligencie;

31. zabezpečili včasné vykonávanie smernice o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu vrátane jej ustanovení o kybernetickom násilí, ako je deepfake obsah, ako aj komplexných ustanovení smernice o ochrane a podpore vrátane špecializovaných podporných služieb pre obeť kybernetického násilia;
32. posilnili právomoci orgánov chrániacich základné práva, ako sú subjekty pre rovnaké zaobchádzanie, a to aj prostredníctvom budovania kapacít, aby mohli identifikovať a monitorovať riziká pre rodovú rovnosť, ktoré predstavuje umelá inteligencia, a pomáhať obetiam diskriminácie vyplývajúcej z umelej inteligencie, a to aj na súdoch, v rámci smerníc, ktorými sa stanovujú normy pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie, ako aj v kontexte právomocí, ktoré sa môžu udeliť subjektom pre rovnaké zaobchádzanie podľa aktu o umelej inteligencii, a aby zabezpečili primeranosť ich zdrojov;
33. zabezpečili, aby národné akčné plány boja proti rodovo motivovanému násiliu stanovené v smernici o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu zahŕňali cielené opatrenia na boj proti rodovo motivovanému násiliu podporovanému technológiami, ktoré sa budú vzťahovať minimálne na všetky trestné činy kybernetického násilia, ktoré sú v smernici kriminalizované: zdieľanie intímneho alebo zmanipulovaného materiálu (vrátane deepfake obsahu) bez súhlasu, kybernetické prenasledovanie, kybernetické obťažovanie (vrátane tzv. cyber flashingu a doxingu) a kybernetické podnecovanie k násiliu alebo nenávisti;
34. poskytovali príležitosti na vzdelávanie a odbornú prípravu a prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie rodovo rovnocenného prístupu k digitálnym zariadeniam, aby sa všetkým dievčatám a chlapcom, ženám a mužom v rôznych situáciách a podmienkach umožnilo zlepšovať si digitálnu gramotnosť a zručnosti v oblasti IKT a STEM a získať vzdelanie a odbornú prípravu alebo v nich ďalej napredovať s cieľom zlepšiť si vyhliadky do budúcnosti, a aby mohli digitálne príležitosti využívať všetky skupiny, okrem iného aj v záujme sociálneho začlenenia a rovnakých príležitostí na kariérny postup;

35. presadzovali rodovo responzívne možnosti celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých určené na zlepšenie digitálnych zručností a vedomostí, a to aj pokiaľ ide o prínosy a nevýhody používania umelej inteligencie. Podporovali digitálne zručnosti a vedomosti v boji proti online násiliu páchanému na ženách a rodovo motivovanému násiliu podporovanému technológiami, ako aj rodovým vychýleniam a diskriminácii, ktoré podporuje umelá inteligencia, napríklad prostredníctvom učňovskej prípravy, online odbornej prípravy, mentorstva alebo iných spôsobov, ktoré zohľadňujú rôzne nevýhody, ktorým môžu čeliť najmä ženy, ako sú digitálne rodové rozdiely, opatrovateľské povinnosti a obmedzený prístup na internet;
36. prijali vhodné opatrenia na ochranu všetkých používateľov internetu, s osobitným zameraním na mladých používateľov, pred akýmkoľvek škodlivým online obsahom vrátane obsahu vytvoreného umelou inteligenciou, ako je deepfake obsah, materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí vytvorený umelou inteligenciou alebo doxing či obťažovanie založené na umelej inteligencii. Tieto opatrenia môžu vo vhodných prípadoch zahŕňať nástroje na overovanie veku, nástroje rodičovskej kontroly a nástroje zamerané na pomoc maloletým osobám pri nahlásovaní zneužívania alebo získavaní podpory. Potrebne sú aj opatrenia na ochranu všetkých používateľov internetu pred podvodmi, najmä používateľov, ktorí môžu byť zraniteľnejší voči zneužívaniu;
37. podnikli kroky na boj proti rastúcim rozdielom medzi názormi mladých žien a mužov na rodovú rovnosť a práva žien a bojovali proti mizogýnnym postojom a správaniu. V tejto súvislosti je potrebné zvyšovať informovanosť, najmä medzi mladými ľuďmi, o emocionálnej inteligencii a o zdravých, nenásilných vzťahoch založených na rovnosti, ako aj o tom, ako môžu svedkovia násilia proti nemu zasiahnuť. Zvyšovanie informovanosti z rodového hľadiska je potrebné aj v oblastiach, ako je duševná pohoda, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a duševné zdravie;

38. zapojili národné štatistické agentúry, akademickú obec a výskumné centrá, ako aj médiá a digitálne spoločnosti, sociálnych partnerov a orgány pre rovnosť do monitorovania rodovej rovnosti v digitálnej sfére, čo zahŕňa aj meranie prístupu k rodovo responzívnym digitálnym vzdelávacím programom, monitorovanie zamestnanosti žien v oblastiach IKT, STEM a nových digitálnych oblastiach, hodnotenie vychýlení umelej inteligencie pri riadení pracovnej sily, sledovanie pracovných podmienok v kultúrnom, kreatívnom, mediálnom a digitálnom sektore a posudzovanie stereotypného zobrazovania žien a mužov v umení, kultúre a médiách, a to aj v sociálnych médiách, filmoch, hudbe a videohrách. Je potrebné podnecovať výskum mizogýnného a maskulinistického online obsahu a sietí, aby sa rozvíjali údaje a nástroje na pochopenie týchto otázok a na zvýšenie informovanosti o nich.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU A ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby v súlade so svojimi príslušnými právomocami a rešpektujúc úlohu a autonómiu sociálnych partnerov:

39. posilnili opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov stanovených v Pekinskej akčnej platforme, ako aj vykonávania Agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj uplatňovaním dvojakého prístupu k presadzovaniu rodovej rovnosti, ktorý zahŕňa vykonávanie cielených politík a opatrení v oblasti rodovej rovnosti a zároveň systematické začleňovanie hľadiska rodovej rovnosti do politík (vrátane digitálnych politík), programov a rozpočtov, s cieľom odhaľovať a účinne znižovať rodové rozdiely vo všetkých oblastiach;

40. pri vykonávaní príslušných politík vrátane ustanovení aktu o digitálnych službách a smernice o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu zvažili prijatie jednotného prístupu ku kybernetickému násiliu harmonizáciou definícií a zhromažďovaním porovnateľných údajov;
41. presadzovali vývoj a používanie bezpečnej a dôveryhodnej umelej inteligencie vo svete práce so zameraním na človeka. Hoci za úplné vykonávanie *acquis* v oblasti rodovej rovnosti vrátane smerníc 2004/113/ES a 2006/54/ES zodpovedajú členské štáty, Komisia môže členské štáty podporiť pri maximalizácii potenciálu týchto rámcov v boji proti rodovej diskriminácii spôsobenej systémami umelej inteligencie v oblasti zamestnania a mimo nej;
42. zvažili iniciovanie ďalších opatrení na boj proti online násiliu a kybernetickému násiliu so širším cieľom odstrániť všetky formy rodovo motivovaného násillia a diskriminácie, najmä viacnásobnej diskriminácie; najmä pokračovali v boji proti online násiliu páchanému na politických a aktivistkách, ktoré obmedzuje ich angažovanosť;
43. nabádali dievčatá, chlapcov, ženy a mužov, aby pri výbere oblastí vzdelávania a povolania nehľadeli na rodové stereotypy, s cieľom zvýšiť účasť žien v odboroch STEM a podiel mužov v povolaniach, ako je zdravotná starostlivosť a vzdelávanie vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. Je potrebné riešiť štrukturálne faktory, ktoré odrádzajú ženy od pôsobenia a pokračovania v kariére v odvetviach IKT/umelej inteligencie, medzi ktoré patria rodové stereotypy v kontexte kariérneho poradenstva a pracovísk, obťažovanie, organizačná kultúra a nedostatok flexibilných foriem organizácie práce;

44. nabádali mužov a chlapcov, aby sa v plnej miere angažovali ako aktéri a príjemcovia zmeny, s cieľom odstrániť všetky formy diskriminácie a násilia páchaného na ženách a dievčatách vo verejnej aj súkromnej sfére, offline aj online. V tejto súvislosti je potrebné riešiť základné príčiny rodovej nerovnosti, ako sú historické a štrukturálne nerovnosti, nerovnaké mocenské vzťahy, rodové stereotypy, sexizmus a negatívne alebo škodlivé sociálne normy, vnímanie, zvyky, postoje a správanie vrátane rodovo stereotypných postojov, a škodlivé správanie v online prostredí. Je potrebné klásť väčší dôraz na kritickú mediálnu gramotnosť a boj proti mylným informáciám a dezinformáciám a zamerať sa na obsah, ktorý má negatívne dôsledky na duševné zdravie, pohodu a sociálne vzťahy;
45. aktívne presadzovali rodovo responzívny výskum médií, digitálneho priemyslu a digitálnej transformácie, a to aj prostredníctvom zberu, analýzy a oznamovania údajov rozčlenených podľa pohlavia a vo vhodných prípadoch podľa iných relevantných charakteristík. Je potrebné investovať do interdisciplinárneho výskumu vývoja nediskriminačných algoritmov a do stratégií na zabezpečenie rovnosti pri používaní algoritmických systémov, a to aj dodržiavaním zásad bezpečnosti už v štádiu návrhu;
46. pri navrhovaní, vykonávaní a hodnotení digitálnych politík posilňovali systematické zmysluplné konzultácie a partnerstvá s európskymi a vnútroštátnymi sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, organizáciami žien, obhajcami ľudských práv žien a akademickou obcou;
47. posilňovali partnerstvá a medziodvetvovú spoluprácu s podnikmi a podnikateľskými organizáciami v digitálnej oblasti vrátane odvetvia IKT a spoločností pôsobiacich v oblasti médií a sociálnych médií, ako aj vo všetkých ostatných relevantných odvetviach vrátane zdravotnej starostlivosti a starostlivosti, vzdelávania, umenia a kultúry, inžinierstva, financií a poľnohospodárstva s cieľom systematicky presadzovať rodovú rovnosť v kontexte digitalizácie, najmä umelej inteligencie;

48. pravidelne sledovali všetky ukazovatele Pekinskej akčnej platformy schválené Radou s cieľom systematicky monitorovať pokrok, pričom sa zohľadnia odborné znalosti a výstupy inštitútu EIGE a Eurostatu. Je potrebné posilniť účinné využívanie týchto ukazovateľov v únijských a vnútroštátnych politikách v oblasti rodovej rovnosti a vo všetkých ďalších relevantných oblastiach politiky a usilovať sa o to, aby boli široko dostupné všetky relevantné štatistiky.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

49. pokračovala v presadzovaní rodovej rovnosti ako politickej priority počas celého svojho súčasného funkčného obdobia (2024 – 2029) a zabezpečila podporu priebehu súčasnej stratégie pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 a nadviazanie na ňu, najmä poskytnutím rámca pre spoluprácu medzi internetovými platformami v záujme ochrany bezpečnosti žien a dievčat v online prostredí. Rodové hľadisko je potrebné začleniť do budúceho financovania zo strany EÚ, aby finančné prostriedky EÚ podporovali rodovú rovnosť v širšom kontexte nad rámec osobitných finančných prostriedkov vyčlenených na témy súvisiace s rodovou rovnosťou; Rada v tejto súvislosti pripomína, že týmito závermi Rady nie sú dotknuté rokovania o viacročnom finančnom rámci na obdobie po roku 2027;
50. dodržiavala zásady a ciele stanovené v Pláne pre práva žien a zohľadňovala usmernenia Rady pri navrhovaní strategických dokumentov v budúcnosti, ako je samostatná stratégia EÚ na vysokej úrovni pre rodovú rovnosť na obdobie po roku 2025, ktorých súčasťou budú aj cielené opatrenia a systematické začleňovanie rodového hľadiska do politik a činností EÚ;
51. presadzovala rodovú rovnosť vrátane zvýšeného zamerania na digitálnu transformáciu s vysokou úrovňou ambícií ako politickú prioritu vo všetkých vonkajších vzťahoch EÚ, a to aj pri navrhovaní budúcich akčných plánov EÚ pre rodovú rovnosť;

52. v relevantných prípadoch zvažila uplatňovanie prierezového prístupu v budúcej stratégii pre rodovú rovnosť a ďalších budúcich antidiskriminačných stratégiách a posilnila vzájomné prepojenia medzi týmito stratégiami;
53. systematicky začleňovala hľadisko rodovej rovnosti do všetkých budúcich politík a právnych predpisov EÚ vrátane sociálnych, finančných a hospodárskych politík, programov a rozpočtov, ako aj do digitálnych politík, najmä do pripravovanej stratégie využívania umelej inteligencie a do strategického plánu vzdelávania v oblasti STEM, s cieľom riešiť akékoľvek rodové vychýlenia v algoritmoch, bojovať proti stereotypom, odstrániť rodové rozdiely a presadzovať rovnaké zastúpenie a účasť žien;
54. naďalej monitorovala a podporovala vykonávanie a uplatňovanie príslušných požiadaviek podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, aktu o digitálnych službách, aktu o umelej inteligencii a smernice o boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu a zároveň zohľadnila rôznorodé mechanizmy presadzovania stanovené v uvedených právnych predpisoch s cieľom zabezpečiť účinnú ochranu maloletých, najmä dievčat, pred nezákonným a škodlivým obsahom dostupným v online prostredí;
55. podporovala uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti pri vykonávaní aktu o umelej inteligencii, a to aj prostredníctvom jeho zamerania na základné práva, a v tejto súvislosti zabezpečila, aby nadchádzajúce vykonávacie opatrenia zahŕňali silný dôraz na rodovú rovnosť a boj proti rodovo motivovanému kybernetickému násiliu vrátane sexuálneho násilia;
56. naďalej využívala vykonávanie aktu o digitálnych službách na podporu bezpečnosti žien a dievčat v online prostredí, okrem iného aj skúmaním spôsobov, ako lepšie zabezpečiť, aby veľmi veľké online platformy a veľmi veľké internetové vyhľadávače prijímali primerané a komplexné zmierňujúce opatrenia na riešenie rizík rodovo motivovaného násilia;

57. naďalej podporovala sieť EÚ na predchádzanie rodovo motivovanému násiliu a domácejmu násiliu vrátane jej práce na nových otázkach v oblasti predchádzania digitálnemu násiliu, medzi ktoré patrí aj obsah vytvorený umelou inteligenciou, ako aj výmeny poznatkov a osvedčených postupov;
 58. naďalej podporovala miestne programy a iniciatívy v členských štátoch, ktoré sa venujú ochrane a vzdelávaniu mladých dievčat a chlapcov, žien a mužov vo všetkých ich rozmanitých situáciách a podmienkach, pokiaľ ide o riziká a príležitosti v digitálnom svete;
 59. naďalej podporovala prístupnosť programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty v rámci VFR na roky 2021 – 2027 pre širokú škálu potenciálnych žiadateľov, najmä so zameraním na rodovú rovnosť vrátane umelej inteligencie a digitalizácie.
-

Referenčné dokumenty

1. Právne predpisy EÚ

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii)

Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1385 zo 14. mája 2024 o boji proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu

Smernica Rady (EÚ) 2024/1499 zo 7. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod, rovnakého zaobchádzania s osobami v otázkach zamestnania a povolania bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi v otázkach sociálneho zabezpečenia, ako aj pri prístupe k tovaru a službám a pri dodávaní tovaru a poskytovaní služieb a o zmene smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1500 zo 14. mája 2024 o normách pre subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v oblasti rovnakého zaobchádzania so ženami a s mužmi a rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v otázkach zamestnania a povolania a o zmene smerníc 2006/54/ES a 2010/41/EÚ

Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2481 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje politický program digitálne desaťročie do roku 2030

2. Rada

Všetky závery Rady prijaté v súvislosti s preskúmaním vykonávania Pekinskej akčnej platformy a ďalšie závery Rady týkajúce sa rodovej rovnosti a iných tém, a to najmä tieto:

Závery Rady s názvom Hospodárstva uplatňujúce rodovú rovnosť v EÚ: ďalší postup (14938/19)

Závery Rady o vplyve umelej inteligencie na rodovú rovnosť na trhu práce (14750/21)

Závery Rady o uplatňovaní hľadiska rodovej rovnosti v politikách, programoch a rozpočtoch (9684/23)

Závery Rady o posilnení postavenia v digitálnej oblasti s cieľom chrániť a presadzovať základné práva v digitálnom veku (14309/23)

Závery Rady o posilnení ekonomického postavenia a finančnej nezávislosti žien ako cesty ku skutočnej rodovej rovnosti (9752/24)

Závery Rady o posilňovaní duševného zdravia žien a dievčat presadzovaním rodovej rovnosti (16366/24)

3. **Európska komisia**

Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025, 6678/20 (referenčné číslo Komisie: COM(2020) 152 final)

Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu a Rade: Akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť (GAP) III – Ambiciózny program pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v rámci vonkajšej činnosti EÚ, 13343/20 (referenčné číslo Komisie: JOIN(2020) 17 final)

Únia rovnosti: akčný plán EÚ proti rasizmu na roky 2020 – 2025, 11522/20 (referenčné číslo Komisie: COM(2020) 565 final)

Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025, 13081/20 (referenčné číslo Komisie: COM(2020) 698 final)

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Plán pre práva žien, 6756/25 + ADD 1 (referenčné číslo Komisie: COM(2025) 97 final)

4. **Európsky parlament**

Uznesenie Európskeho parlamentu o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v digitálnom veku, 2015/2007(INI)), C 66/44, 2018

5. **Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE)**

Faktor vplyvu: hodnotenie míľnikov a príležitostí v oblasti rodovej rovnosti v EÚ. Správa vypracovaná pri príležitosti 30. výročia Pekinskej akčnej platformy (9410/25)

Zber údajov o inštitucionálnych mechanizmoch pre rodovú rovnosť a uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti za rok 2024: metodická správa, 2025

Boj proti kybernetickému násiliu na ženách a dievčatách, 2022

6. **Organizácia Spojených národov**

Pekinská deklarácia a akčná platforma (program OSN pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien)

Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW)

Medzinárodná organizácia práce – ILO C190 – Dohovor o násilí a obťažovaní, 2019 (č. 190)

7. **Rada Európy**

Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) (CETS č. 210)

Rámcový dohovor Rady Európy o umelej inteligencii (CETS č. 225)
